

Werk

Label: Periodical issue

Jahr: 1933

PURL: https://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?31311028X_0062|log126

Kontakt/Contact

Digizeitschriften e.V.
SUB Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen

✉ info@digizeitschriften.de

ROČNÍK 62.

SEŠIT 2.

ČASOPIS

PRO PĚSTOVÁNÍ

MATEMATIKY A FYSIKY

**Část matematickou řídí BOHUMIL BYDŽOVSKÝ s redakční radou:
EDUARD ČECHEM, KARLEM PETREM a KARLEM RYCHLÍKEM.**

**Část fysikální řídí AUGUST ŽÁČEK s redakční radou:
VÁCLAVEM DOLEJKEM, BOHUSLAVEM HOSTINSKÝM
a FRANTIŠKEM ZÁVIŠKOU.**

**Přílohu didakticko-metodickou řídí JAROSLAV FRIEDRICH.
Rozhledy matematicko-přírodovědecké řídí FRANTIŠEK VYČICHLO
a ALOIS WANGLER.**

Bibliografické zprávy a Věstník řídí MIOSLAV VALOUCH.

VYDÁVÁ

JEDNOTA ČESkoslovenských MATEMATIKŮ A FYSIKŮ

ZA PODPORY MINISTERSTVA ŠKOLSTVÍ A NÁRODNÍ OSVĚTY.

**V PRAZE 1932.
TISKEM A NÁKLADEM VLASTNÍM.**

Journal Tchécoslovaque de Mathématique et Physique.

Éditeur: Jednota čsl. matematiků a fysiků, Praha II-1559, Tchécoslovaquie.

Obsah seš. 2. — Sommaire du fasc. 2.

Část matematická — Travaux mathématiques

Ota Setzer: Problém jehly v obecném čtyřúhelníku. (Le problème de l'aiguille dans un quadrangle.)	1
Karel Koutský: Poznámka k dvojicím prvočísel s konstantním rozdílem. (Note sur les paires de nombres premiers à différence finie.)	5
Miloš Neubauer: O spojitéch funkcích, nabývajících každé své hodnoty k -krát nebo l -krát. (Sur les fonctions continues qui prennent chaque leur valeur k -fois ou l -fois.)	8
Lad. Špaček: Příspěvek k teorii funkcí prostých. (Contribution à la théorie des fonctions univalentes.)	12
F. Vyčichlo: K příbuznosti (2,2) v základních útvarech. (A propos de la correspondance (2,2).)	20

Část fyzikální — Travaux de physique

A. F. Kovařík: Ostáří země. (Sur l'âge de la Terre.)	24
Emil Kašpar: Elektromagnetické vlny na dielektrických drátech. (Les ondes électromagnétiques le long des fils diélectriques.)	40

Literatura — Zprávy — Analyses — Communications

Příloha didakticko-metodická, čís. 1—2. — Appendix: Questions didactiques et methodiques, No. 1—2.

Bibliografické zprávy, čís. 2. — Bibliographic, No. 2.

Věstník JČMF, čís. 2. — Bulletin, No. 2.

Upozornění pp. přispěvatelům. Příspěvky literární, jakož i zprávy týkající se obsahu »Časopisu« jest zasílati redaktorům přímo nebo prostřednictvím spolkové kanceláře. Na rukopisu budiž napsána adresa, na kterou jest zaslati korekturu.

Přesahuji-li příspěvky dva tiskové archy, jest třeba k jejich otištění schválení výboru. Recenze knih cizojazyčných buděž stručné (ne přes 1 tiskovou stránku). Ke každému článku budiž připojen stručný výtah, pokud možno v jazyce francouzském. Přeje-li si autor písemné zprávy od redakce, nechť přiloží známkou na odpověď.

Rukopis budiž psán čitelně, pokud lze strojem, po jedné straně a náležitě upraven k tisku; řecká písmena buděž psána červeně neb aspoň červeně podtržena. Slova, iež mají býti vytisknuta *tučně*, dlužno podtrhnouti úsečkou — *kursivou*, vlnitě — *prostrakaná*, čárkovaně. Neobvyklé značky, cizí písmena, odlišné vyznačování typografické úpravy a pod. je nutno na začátku rukopisu vysvětliti. Funkční znaky a jednotky se tisknou písmem **obyčejným**, argumenty **kursivou**; desetinná místa se oddělují desetinnou **čárkou**. Pravopis se řídí zásadami obsaženými v »Pravidlech českého pravopisu«. Obrazce schopné reprodukce buděž nakresleny ve zvětšení trojnásobném, jinak se zhotoví neb opraví na náklad autorův. Autorské korektury připisují se autorům k tiži. Rukopisy článků nepřijatých do tisku se nevracejí. Korektury (autorům se posílá **jen** korektura sloupcová) buděž vráceny co nejdříve. Autoři se snažně žádají, aby korekturu prováděli co **nejpečlivěji**. Za obsah článku odpovídá jeho autor.

Každý autor vědeckého článku obdrží bezplatně 25 separátní svého článku (vyjímaje články referující). Přeje-li si autor větší počet separátů než uvedených 25, musí je objednat zvláště tím, že objednávku napiše zřetelně na sloupcovou korekturu svého článku. Ceny za každých dalších 25 separátů: do $\frac{1}{4}$ archu 6 Kč, $\frac{1}{2}$ archu 12 Kč, $\frac{3}{4}$ archu 18 Kč, 1 archu 24 Kč.

Tento sešit vyšel 6. prosince 1932.

BIBLIOGRAFICKÉ ZPRÁVY

NAKLADATELSTVÍ A KNIHKUPECTVÍ

JEDNOTY ČSL. MATEMATIKŮ A FYSIKŮ

PRAHA II
HOPFENŠTOKOVA 9

TEL. 295-0-8
POŠT. ÚŘ. ŠEK. 15.103

7. ROČNÍK.

LISTOPAD 1932,

ČÍSLO 2.

I. MATEMATIKA, FYSIKA, CHEMIE

- Földes R.: Chladni. Otec akustiky. 1932. 8° 9 s.
Hacar B.: Pozorování měnlivých hvězd. III. 1932. 8° 13 s.
Kadeřávek F. - Klíma J. - Kounovský J.: Deskriptivní geometrie. D. 2. 1932. 8° 563 s. 388 o. pl. 128,—
Klausovic O.: Moderný názor na hmotu a elektrinu. 1932. 8° 10 s.
Klíma J.: O plochách zborcených, určených řídicími plochami. 1931. 8° 11 s. Sborník tech. VI/27
Kohlmann Č.: Poznámka k teorii ponderomotorického působení dvou magnetek v homog. poli magn. 1932. 8° 10 s.
Křepelka J.: Anorganická chemie. 1932. 8° 407 s. 97,—
Linhart J.: Chemické poznámky. Č. 1. 1932. 8° 47 s.
Mašek B.: Hvězdářská ročenka na r. 1933. 8° 118 s. 12 o. 26,40
Potoček J.: O dispersi v teorii Markových řetězů. 1932. 8° 28 s. Spisy přír. fak. Brno, 154.
Plajner R.: Grafické řešení některých úloh astronomických. 1932. 8° 9 s.
Polák J.: Chemie v domácnosti. 1932. 8° 136 s. 13,60
Roubal J.: Pokusná chemie anorganická. Stručný návod a pokyny k 600 jednod. pokusů. 1932. 8° 151 s. 16,—
Semerád A.: Fotogrametrické zaměření Pavlovských vrchů. 1932. 8° 36 s. o.
Stádník A.: Pivovarská chemie. 2. dopl. v. 1931. 4° 105 s.
Teige K.: Elektroakustika. 1932. 8° 75 s. 60,—
Vojtěch J.: Projektivní geometrie 1932. 8° 12, 880 s. pl. 260,—
Attwood S. S.: Electric a. magnetic fields. 1932. 8° 172,—
Bacher R. F. - Goudsmit S.: Atomic energy states. 1932. 8° 600 s. 288,—
Bancroft W. D.: Applied colloid chemistry. 3. v. 1932. 8° 10, 544 s. 192,—
Black F. A.: The calendar a. its reform. 1932. 8° 8, 80 s. 3 t. 20,—
British Association: Math. tables, 2. Emden functions. 1932. 4° 8, 34 s.

- Brown B.*: Astronomical atlases, maps a. charts. 1932. 4° 144,—
- Brown T. H. - Bingham R. F. - Temnomeroff V. A.*: Laboratory handbook of statistical methods. Přetisk. 1932. 8° 8, 244 s. 96,—
- Crowther J. G.*: The ABC of chemistry. 1932. 8° 12, 248 s. 36,—
- Duff A. W.*: Physics f. stud. of science a. eng. 7. rev. v. 1932. 8° 14, 681 s. 144,—
- Emswiler J. E.*: Thermodynamics. 3. v. 1932. 8° 348 s. o. 144,—
- Erikson H. A.*: Elements of mechanics. 2. v. 1932. 8° 18, 261 s. 108,—
- Faraday's Diary*. 1820—62. 7 sv. Vyšly 2 sv. 1932. Jen úplné 1890,—
- Fergusson A.*: Surface tension. 1932. 8° 20,—
- Fisher R. A.*: Statistical methods f. research workers. 4. v. rev. rozš. 1932. 8° 14, 307 s. 120,—
- Frenkel J.*: Wave mechanics. 1932. 8° 8, 278 s. 160,—
- Friend J. N.*: Physical chemistry. D. 1. 1932. 8° 501 s. 201 o. 192,—
- Ghosh R. N.*: Sound for students of the Indian universities. 1932. 8° 4, 208 s. o. 100,—
- Guggenheim E. A.*: Modern thermodynamics by the methods of W. Gibbs. 1932. 8° 68,—
- Hardy A. C. - Perrin F. H.*: The principles of optics. 1932. 8° 600 s. 288,—
- Harris - Ure*: Experimental chemistry f. colleges. 1932. 8° 192 s. o. 60,—
- Hedges E. S.*: Chapters in modern inorganic a. theoretical chemistry. 1932. 8° 8, 208 s. 13 o. 100,—
- Hevesy G.*: Chemical analysis by X-rays a. its applications. 1932. 8° 333 s. 101 o. 144,—
- Hill C. H.*: Graphs of quadratic, cubic a. reciprocal functions. 1932. 4° 32 s. 8,—
- Hilton H.*: Plane algebraic curves. 2. v. 1932. 8° 15, 390 s. 224,—
- Hudson R. G.*: Electronics. 1932. 8° 100,—
- Childs W. H. J.*: Tables of physical constants. 1932. 8° 20,—
- Ingersoll - Martin*: Experiments in physics. 1932. 8° 297 s. o. 120,—
- Kells L. M.*: Elementary differential equations. 1932. 8° 184 s. 96,—
- Knudsen V. O.*: Architectural acoustics. 1932. 8° 8, 617 s. 320,—
- Logsdon M. I.*: Elementary mathematical analysis. 1932. 8° 264 s. 108,—
- Lovry H. V.*: Graphs of standard mathematical functions. 1932. 8° 57 s. 16,—
- Miller C. W.*: An introduction to physical science. 1932. 8° 12, 403 s. 148,—
- Moullin E. B.*: Principles of electromagnetism. 1932. 8° 8, 280 s. o. 140,—
- National Physical Laboratory*: Collected researches. Sv. 24, 2/3. 1932. 4° 38 s. 17,—
- Nautical almanac* 1934. 8° 1932. 5, 825 s. o. 54,—
- Neelley J. H. - Tracey J. I.*: Differential calculus. 1932. 8° 496 s. 152,—
- Physics f. stud. of science a. engin. Od růz. aut. 7. rev. v.* 1932. 8° 14, 681 s. 630 o. 144,—
- Polanyi M.*: Atomic reactions. 1932. 8° 64 s. 22 o. 48,—
- Porter A. W.*: The dimensions of physical quantities. 1932. 8° 20,—
- Prasad G.*: Six lectures on the mean value theorem of differential calculus. 1932. 8° 44,—
- Reedy T. H.*: Elementary qualitative analysis. 2. v. 1932. 8° 165 s. 72,—
- Rideal E. K.*: On some aspects of adsorption. 1932. 8° 9,—
- Ritt J. F.*: Differential equations from the algebraic standpoint. 1932. 8° 10, 172 s. 95,—
- Sitter W. de*: Kosmos. 6 předn. 1932. 8° 75,—
- Smith A. W.*: The elements of physics. 3. v. 1932. 8° 778 s. o. 180,—
- Soddy F.*: The interpretation of the atom. 1932. 8° 376 s. 75 o. 168,—
- Thalberg O. M.*: On the intersection of plane algebraic curves in con-

Údaje o knihách jsou uvedeny podle oficiálních bibliografií a neručí se za jejich správnost. Nepřijímáme ani záruky za hodnotu uvedených publikací, jež jsou tu prostě registrovány. — Není-li rok vydání vyznačen, jest jím rok 1932. — Ceny jsou udány (bez závaznosti) v Kč podle původních cen nakladatelství, zpravidla za knihu nevázanou, ačli není jako vázaná vyznačena. — Při koupi knihy se účtuje cena té doby platné; výlohy za její opatření se účtuji pouze výjimečně, jsou-li neúměrné ceně knihy. — Formát knihy je cm nebo

- nection with Cremonian transformations. 1932. 8° 8 s. 10,—
- Thomas W. N.*: Surveying. 3. v. 1932. 8, 552 s. 200,—
- Titchmarsh E. C.*: The theory of functions. 1932. 8° 10, 454 s. 200,—
- Walsh C. M.*: An attempted proof of Fermat's last theorem by a new method. 1932. 8° 4, 41 s. 38,—
- Zworykin V. K. - Wilson E. D.*: Photo-cells a. their application. 2. v. 1932. 8° 148,—
- Bouasse H.*: Thermodynamique générale. Gaz et vapeurs. Přrepr. dopl. v. 1932. 8° 578 s. 215 o. 105,—
- Bruhat G.*: Cours de thermodynamique. 2. v. 1932. 8° 422 s. 159 o. 82,50
- Destouches J. L.*: État actuel de la théorie du neutron. 1932. 8° 27,— Exposés de phys. theor. 3.
- Evans*: Stabilité et dynamique de la production dans l'économie politique. 1932. 64 s. 22,50 Mém. sc. math. 56.
- Fleury P.*: Étalons photométriques. 1932. 8° 12, 124 s. 41 o. 37,50
- Franck M.*: L'univers électromagnétique par une nouvelle loi de la gravitation. 1932. 8° 126 s. 22,50
- George A.*: Mécanique quantique et causalité. 1932. 8° 9,— Exp. phys. theor. 5.
- Hadamard J.*: Le problème de Cauchy et les équations aux dérivées partielles linéaires hyperboliques. 1932. 8° 542 s. o. 150,—
- Husson*: Les trajectoires de la dynamique. 1932. 8° 58 s. 22,50 Mém. sc. math. 55.
- Chrétien H.*: Nouvelles tables des sinus naturels, spéc. adaptées au calcul d. comb. optiques. 1932. 4° 44 s. 30,—
- Lévi - Civita T.*: Caractéristiques des systèmes différentiels et propagation des ondes. 1932. 8° 114 s. 30,—
- Le magnétisme*. Rapp. et disc. du 6. conseil de physique. 1932. 8° 9, 488 s. 150,—
- Montessus de Ballore*: La méthode de corrélation. 1932. 8° 78 s. 22,50
- Risser R.*: Applications de la statistique à la démographie et à la biologie. 1932. 8° 10, 255 s. 75,— Traité du calcul des probabilités, III/3.
- Rosenblum S.*: Origines des rayons gamma. 1932. 8° 18,— Exposés de phys. theor. 4.
- Vallois E.*: Cours de géometrie descriptive. 2. v. 1932. 8° 306 s. 410 v. 67,50
- Semerano G.*: Il polarografo. Sua teoria e applicazioni. 1932. 8° 7, 207 s. 32,—
- Abraham M.*: Theorie d. Elektrizität. Zc. n. zpr. R. Becker. D. I. 1932. 8° 7, 261 s. 59 o. pl. 123,30
- Ackerl F.*: Schwerkraft am Geoid. Ak. Wien. 1932. 8° 117 s. 2 o. 74,30
- Alter G.*: Astronomische Paradoxa. 1932. 8° 72 s. 25,—
- Barkhausen H.*: Einführung in die Schwingungslehre nebst Anwendungen auf mech. u. elektr. Schwingungen. 1932. 8° 7, 128 s. 118 o. 55,30
- Behrend F.*: Über numeri abundantes. Ak. Berlin. 1932. 4° 9 s. 8,50
- Bochner S.*: Vorlesungen über Fouriersche Integrale. 1932. 8° 8, 227 s. pl. 136,—
- Bokšan S.*: Tesla. Správně 191,30
- Bottema O.*: Die linearen Komplexe in d. nicht-Euklidischen Geometrie. 2. Ak. Amsterdam. 1932. 4° 15 s. 12,—
- Clusius K.*: Kettenreaktionen. 1932. 4° 73 s. 24 o. 108,80
- Darrow K. K. - Rabinowitsch E.*: Elementare Einführung in d. Wellenmechanik. 2. v. 1932. 8° 8, 110 s. 4 o. 42,50
- Debye P.*: Schallwellen als optische Gitter. Ak. Leipzig. 1932. 8° 3 s. 1,70
- Ewald P. P.*: Der Weg d. Forschung (insbesondere d. Physik). 1932. 8° 15 s. 4,30
- Grötzsch H.*: Über möglichst konforme

obvyklou značkou. — *Zkratky* jsou snadno luštiteľné, na př.: *sv.* svazek, *d.* díl, *č.* část, *ss.* sešit, *v.* vydání, *rozš.* rozšířené, *přrepr.* přepracované, *zm.* změněné, *zl.* zlepšené, *dop.* doplněné, *zc.* zcela, *přel.* přeložil, *vyd.* vydal, *s.* strana, *l.* list, *t.* tabulka, *o.* obrazce, *m.* mapa, *př.* příloha, *váz.* vázáno, *pl.* plátěná vazba, *kž.* kožená vazba, *ppl.* poloplátěná vazba, *krt.* kartonováno a pod. — Je-li cena nebo rozsah udán přibližně (*asi*), nebo je-li uveden jen titul knihy, značí to, že kniha teprve vyjde.

- Abbild v. schlichten Bereichen. Ak. Leipzig. 1932. 8° 7 s. 2,60
- Grunsky H.*: Neue Abschätzgn zur konformen Abbildg ein- u. mehrfach zusammenhängender Bereiche. Dis. 1932. 8° 46 s. 30,—
- Hahn H.*: Reelle Funktionen. Č. 1. 1932. 8° 11, 415 s. pl. 272,—
- Hopfner F.*: Die Grundgleichn d. physikalischen Geodäsie. Ak. Wien. 1932. 8° 7 s. 4,30
- Hössjer G.*: Über e. Riemannsches Problem in d. Funktionentheorie. 2. 1932. 4° 20 s. o. 14,90
- Jaeger W.*: Die Entstehg d. internationalen Masse d. Elektrotechnik. 1932. 8° 5, 101 s. 23 o. pl. 76,50
- Kayser H. - Koenen H.*: Handbuch d. Spectroscopie. D. 8, ss. 1. 1932. 4° 4, 654 s. 573,80
- Kolthoff I. M.*: Die kolorimetrische u. potentiometrische pH-Bestimmg. 1932. 8° 9, 146 s. 81,60
- Kopečný J.*: Über die diophantische Gleichg $x^2 + y^2 = z^2$, ... ihre Lösung. 1932. 8° 16 s.
- Kuhn W. - Freudenberg K.*: Drehung d. Polarisationsebene d. Lichtes. 1932. 8° 142 s. 37 o. 108,80 Handb. d. chem. Phys. 8/3.
- Laar J. J. van*: Die Gleichg d. Schmelzkurve. Ak. Amsterdam. 1932. 4° 12 s. 12,—
- Lüneburg R.*: Eine Bernerkg zum Beweise e. Satzes über fastperiod. Funktionen. 1932. 7 s. 6,—
- Menger K.*: Kurventheorie. 1932. 8° 6, 374 s. váz. 204, — Mengentheor. Geometrie, 2.
- Methoden d. Kristallstrukturbestimmg mit Röntgenstrahlen*. Leitfaden f. Stud. D. I. Schiebold E.: Laue-methode. 1932. 8° 12, 173 s. 63 o. 2 t. 110,50
- Mitteilungen d. Vereinigg schweiz.*
- Versichergsmathematiker. Ss. 27. 1932. 8° 11, 450 s. 72,—
- Müller E.*: Die elektrometrische (potentiometrische) Massanalyse. 5. zl. rozš. v. 1932. 8° 10, 276 s. 92 o. 5 t. 136,—
- Nábauer M.*: Vermessgskunde. 2. přepr. zl. v. 1932. 8° 9, 401 s. 439 o. pl. 199,80
- Ornstein L. S. - Moll W. J. H. - Burger H. C.*: Objektive Spektralphotometrie. 1932. 8° 6, 146 s. 75 o. 91,80
- Popken J.*: Über e. trigonometrische Summe. Ak. Amsterdam. 1932. 4° 15 s. 12,—
- Przibram K.*: Radioaktivität. 1932. 8° 142 s. 31 o. pl. 13,80 SG 317.
- Robinson R.*: Versuch e. Elektronentheorie organisch-chemischer Reaktionen. 1932. 4° 76 s. 59,50
- Roth W. A.*: Thermochemie. 1932. 8° 101 s. 15 o. pl. 13,80 SG 1057.
- Schaefer O.*: Einführung in d. theoretische Physik. D. 3, č. 1. 1932. 8° 8, 918 s. 235 o. 340,—
- Schmidt E. - Gadamer J.*: Anleitg zur qualitativen Analyse. 11. v. 1932. 8° 6, 113 s. 47,60
- Schouten J. A. - Dantzig D. van*: Zum Unifizierungsproblem d. Physik. Ak. Amsterdam. 1932. 4° 16 s. 12,—
- Schreier O. - Sperner E.*: Vorlesgn über Matrizen. 1932. 8° 133 s. 42,50
- Schriften d. mathem. Seminars*, Berlin, viz Grunsky.
- Schweidler E.*: Die Aufrechterhaltg d. elektrischen Ladg d. Erde. 1932. 8° 68 s. 8 o. 55,30
- Strecken W.*: Qualitative Analyse auf präparativer Grundlage. 3. dopl. v. 1932. 8° 8, 203 s. 68,—
- Wald M.*: Neues in d. Raumlehre. 9. v. 1932. 8° 12 s. o. 1,50
- Wever F. - Lohrmann O.*: Über Präzisionsmessgn v. Gitterkonstanten. 1932. 4° 14 s. 6 o. 21,30

2. FILOSOFIE, PEDAGOGIKA, ŠKOLSTVÍ

- Krejčí F.*: Politika a mravnost. 1932. 273 s. 25,—
- Maška O.*: Přehled fysiky. D. 2. 4. v. 1932. 8° 112 s.
- Wangler A.*: Vyučování fysice pracovní metodou. 1932. 8° 6 s. 2 o.
- Haserot F. S.*: Essays on the logic of being. 1932. 8° 13, 641 s. 160,—
- Kelley T. L.*: Scientific method. Its function in research a. in education. 1932. 8° 10, 233 s. 60,—
- Levy H.*: The universe of science. 1932. 8° 13, 224 s. 60,—
- Peffer N.*: Educational experiments in industry. 1932. 8° 8, 207 s. 60,—
- Roantree W. F. - Taylor M. S.*: Arith-

- metic f. teachers. Rev. v. 1932. 10, 523 s. 95,—
Spengler O.: Man a. technics. A contrib. to a philosophy of life. 1932. 8° 104 s. 48,—
Baravalle H. v.: Zahlen f. Jedermann, insbes. f. d. Physikunterricht. 1932. 8° 148 s. 23,80
- Jungbluth F.*: Mathematischer Arbeitsunterricht. *Henkler P.*: Arbeitsschulmässiger Rechenunterricht. *Günther E.*: Physikalischer Arbeitsunterricht. 3. v. 1932. 8° 5, 96 s. 27,60
Madelung E.: Die Bedeutg d. Wissenschaften im Rahmen unserer Kultur. 1932. 8, 15 s. 3,—

3. VĚDY TECHNICKÉ, RŮZNE

- Cipro A.*: Rozbor bilance pojíštoven. 1931. 8° 33 s. 10,—
Československé normy. 1932. 8° 1085. Bronzy a mosazi na odlitky. 13 s. — 2008. Podmínky pro práce pozemních staveb. 23 s. — Přírudy, č. II. 33 s. — 1110. Hřidelové spojky nasunuté a nakované. 6 s. — 1047. Ventily, č. I. 17 s.
Ettel V.: Chemická válka. 1932. 4° 8, 415 s.
Jůva K.: Předčištění odpadních vod průmyslových. 1931. 8° 109 s.
Novák A. D.: NRS Novákův tlampač. 1931. 4° 6 s. 3,—
Petr J. - Maxa A.: Posuzování a zkoušení zboží. I. Zboží chemického průmyslu. 1932. 8° 16, 228 s. 61 o. 3 t. 30,—
Roller J. - Kraus S. - Miškovský O. - Lenc V. - Pergler F.: Pevná paliva, pára, plyn a elektřina jako tepelné zdroje v praktickém upotřebení a se zřetellem na tepelnou vodivost stavebních hmot. 1932. 8° 137 s. o. 20,—
Šimerka V.: Parní kotle, stroje a turbiny a jejich obsluha. 12. dopl. v. 1932. 8° 213, 11 s. 119 o.
Boltz C. L.: Everyman's wireless. 1932. 8° 335 s. 60,—
Caunter C. F.: The two cycle engine. 1932. 8° 14, 277 s. 120,—
Consoliver-Burling: Automotive electricity. 2. v. 1932. 8° 607 s. o. 168,—
Cooper W. R.: Primary batteries. Their theory, construction a. use. 1932. 8° 468 s. Lac. v. 40,—
Frost J.: The wireless manual. Rev. 3. v. 1932. 8° 8, 224 s. 40,—
Gordon G. F. C.: Elementary metallurgy for engineers. 1932. 8° 156 s. o. 68,—
Moyer J. A. - Fitz R. U.: Refrigeration. 1932. 8° 530 s. 240,—
Olsen J. C.: Unit processes a. principles of chemical engineering. 1932. 8° 14, 558 s. o. 200,—
Radio Research Board: Thermionic emission. 24,— Critical review of literature on amplifiers for radio reception. 45,— Investigation of high selectivity tonecorrected receiving circuits. 12,—
Thompson S. P.: Electrical tables a. memoranda. Rev. W. S. Ibbetson. 3. v. 1932. 16° 202 s. 13,—
Wedmore E. B. - Reyner J. H.: Radio engineering. 1932. 8° 484 s. 314 o. Lac. v. 56,—
Agenda Dunod pour 1933. 16 sv. 1932. 16° po 30,—
Coustet E. - Ceillier R.: Traité général de photographie en noir et en couleurs. N. v. přepr. dopl. 1932. 8° 634 s. 132 o. 45,—
Cross H. H. U.: Piles et accumulateurs électriques pour auto, radio etc. 1932. 8° 159 s. 63 o. 37,50
Curchod A.: Mémento d'électrotechnique. D. 2. Machines et appareils électr. 1932. 8° 18, 502 s. 399 o. 157,50
Curchod A.: Problèmes d'électrotechnique avec sol. et appl. num. 1932. 4° 13, 594 s. 181 o. 147,—
Dyck J. G. R. van: La télévision expérimentale. 1932. 8° 192 s. 150 o. 37,50
Magnan A.: Cinématographie jusqu'à 12000 vues par seconde avec applic. à l'étude du vol des insectes. 1932. 8° 22,50
Magnan A.: Premier essais de cinématographie ultra-rapide. 1932 8° 22,50
Maitre A.: Photographie stéréoscopique. 1932. 8° 178 s. 3 t. 37,50

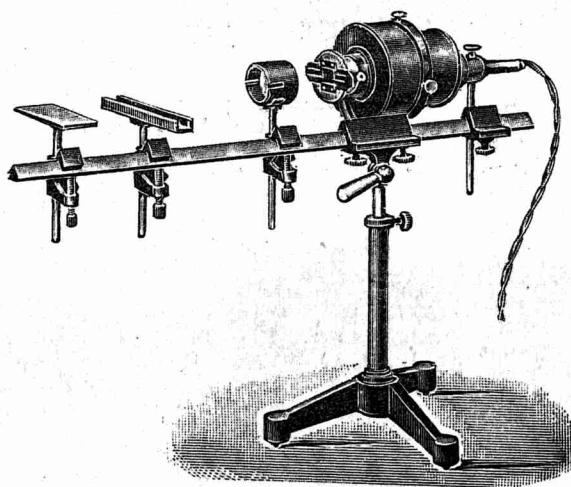
KNIHKUPECTVÍ JEDNOTY ČSL. MATEMATIKŮ A FYSIKŮ

oddělení pro opařování učebních pomůcek

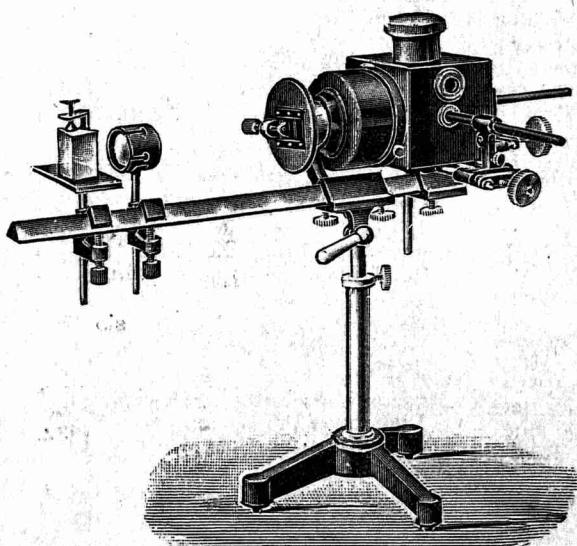
PRAHA II

HOPFENŠTOKOVA 9

Výrobky firmy: FRANTIŠEK KMENT, mechanik, Praha XII

Obr. 1.

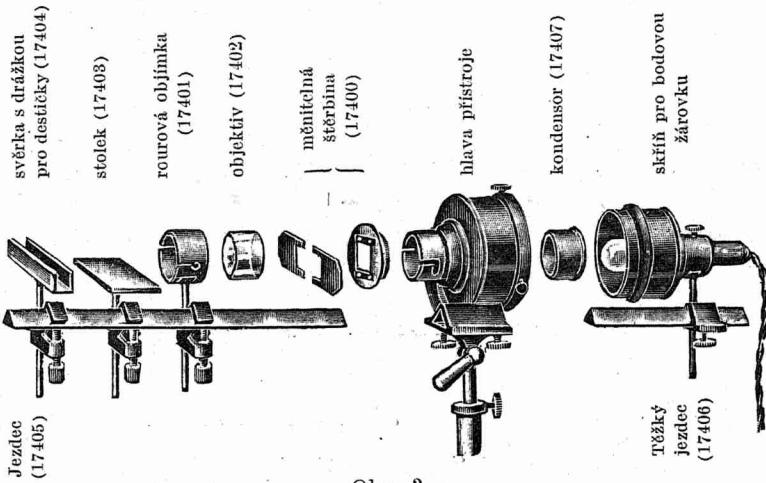

Obr. 2.

Dosavadní zkušenosti svědčí, že jen na málo ústavech mají optickou lavici s dobrým světelným zdrojem a s úplným příslušenstvím pro všechny pokusy z experimentální optiky. Bud schází jedno nebo druhé, anebo je všechno, ale přístroje jsou od různých dávných i nynějších dodavatelů, takže se k sobě nehodí. Stojánky jsou nestejně vysoké, držáky mají různý průměr, osa optické lavice je výše nebo niže než osa světelného zdroje, čočky mají nevhodnou ohnisko-vou délku atd.

Sestavení pokusu s takovými pomůckami vyžaduje mnoho času a trpělivosti a výsledek není, jaký by měl být. Jednou z hlavních závad byl nedostatek dobrého a stálého světelného zdroje, nebylo-li slunečního světla. Heliostat se nahražoval obloukovou lampou, více méně dobře konstruovanou k tomuto účelu. Lampu bylo třeba regulovati. Regulace lampy šroubovým posunem uhlíku byla pohodlnější než lampy s posunem ručním. Nyní dobrým světelným zdrojem je nízko voltová žárovka. Tu možno připojiti buď na akumulátory anebo přes odpory nebo transformátor na stejnosměrnou nebo střídavou síť. Bodová žárovka se hodí pro všechny

pokusy, jen pro emisní spektra, světelný a barevný kontrast, ultrafialové a infračervené paprsky se musí užít obloukové lampy.

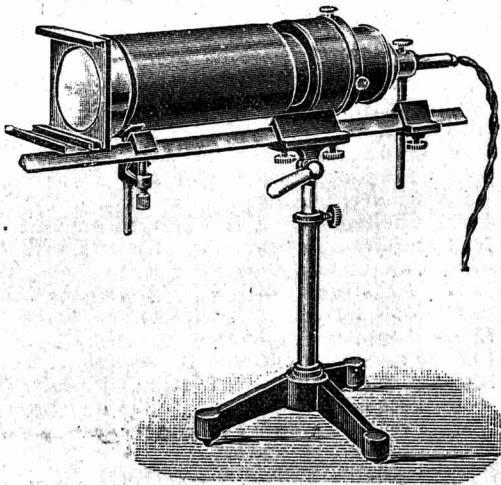
Obr. 3.

Aby zmíněné nesnáze byly odstraněny, zkonstruovali jsme

přístroj pro experimentální optiku,

který umožňuje předvésti téměř všechny školní pokusy optické jednoduše, rychle a spolehlivě. Stručný jeho popis, doplňující obr. 1—3, je tento:

V hlavě přístroje je zasunut kondensor, který se dá lehce vytáhnout z vnější strany, a dále dvoudílná hranolová tyče vodicí. Výhodou hranolové tyče je, že jezdci a v nich upevněné přístroje dobře drží a zejména při posuvání jsou vždy v optické ose. Na kratší straně tyče je skříň (obr. 1), kterou možno lehce vytáhnout a nahradit obloukovou lampou (obr. 2), čímž se značně zvýší výkon přístroje, který je i se žárovkou velmi dobrý. Skříň se dá centrovati. Žárovka (50 wattů) je posuvatelná, bud blíže ke kondensoru nebo dál od něho. Hlava přístroje je v pevném stojáku, jehož třínožka je dosti veliká a dává přístroji dobrou stabilitu. Do objímky kondensoru se nasazuje hlavně šterbina, kterou možno natáčet do různé polohy a jejíž šířka se řídí dvěma plíšky. Rourová objímka je dosti dlouhá, takže se do ní mohou zasunouti mimo objektiv ještě různé šterbiny, clony atd. Stolek je potažen suknem, aby se hrany a podobné skleněné přístroje nepoškrabaly. Do svírky s drážkou

Obr. 4.

se upínají různé deštičky, které jsou drženy pružnými pery. Na obr. 1 a 3 nejsou viditelný.

Délka celého přístroje je asi 60 cm, výška 55 cm. Výšku možno řídit. Tato délka stačí pro všechny pokusy, jak lze viděti na dalších obrázcích. Jen pro pokusy fotometrické, účinek brejší (obr. 12) a sestrojování dalekohledu je třeba tyč prodloužiti. Silný svazek paralelních paprsků a velké zorné pole lze vytvořiti nástavcem. (obr. 4).

Držáky všech pomocných přístrojů jsou 9,8 mm. Na přání dodáme přístroje s držáky jiného průměru, podle rozměrů optické lavice, která je ve sbírkách. Přístroje cizí přizpůsobíme, pokud je to možno, aby se jich mohlo použít na našem optickém přístroji. Taktéž přizpůsobíme skioptikon nebo jiný projekční přístroj vhodnou úpravou kondensoru a připojením vodicí tyče pro naše pomocné přístroje. Tyč je upravena tak, že ji lze vyjmouti.

17014* **Přístroj pro experimentální optiku** s bodovou žárovkou (17001) ve skříní, s kondensorem (17407), s dvoudílnou hranolovou tyčí na stojánku, s měnitelnou štěrbinou (17400), s objektivem (17402), se stolkem (17403), se svírkou pro deštičky (17404), s 5 jezdci obyčejnými (17405) a 1 jezdcem těžkým pro lampu (17406) (obr. 1) 1300,—

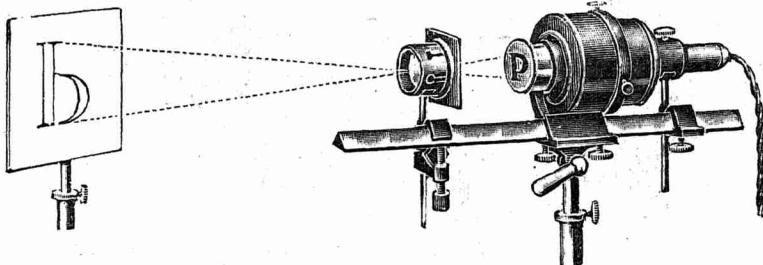
Seznam příslušenství a pomocných přístrojů k přístroji pro experimentální optiku (podle čísel).

16352	Uhlíky do obloukové lampy, 2 kusy	5,—
17001	Žárovka náhradní, 6 nebo 12 V	45,—
17002	Reostat pro bodovou žárovku, proud stejnosměrný nebo střídavý a) na 120 V, 5 A b) na 220 V, 5 A	180,— 300,—
17003	Transformátor pro bodovou žárovku na 120—220 V	240,—
17004	Oblouková lampa se šroubovým posunem uhlíků	450,—
17006	Reostat pro obloukovou lampa (proud stejnosměrný nebo střídavý) a) 120 V, 6 A b) 220 V, 6 A	180,— 260,—
17014	Přístroj pro experimentální optiku (viz na str. 0)	1300,—
17018	2 koule 5 cm a 2,5 cm průměru s držáky, znázorňující Zemi a Měsíc	80,—
17019	2 deštičky z barevných skel 9 × 9 cm, oranžová-modrá a zelená-červená, po	25,—
17022	Stinítko se čtvercovým výřezem 5 × 5 cm	60,—
17023	Stinítko z kreslicího papíru v dřevěném rámečku s držákem	45,—
17024	Držák pro 1 svíčku	25,—
17025	Držák pro 4 svíčky	45,—
17026	Malá žárovka s objímkou a držákem	60,—
17031b	Fotometr Bunsenův	60,—
17033b	Zrcadlo rovinné 8 × 10 cm	10,—
17040	Zrcadlo duté 8 cm průměru s objímkou a držákem	70,—
17042	Zrcadlo výpuklé 8 cm průměru s objímkou a držákem	70,—
17050	Přístroj se 2 otočnými zrcadly a bílou deskou k zavěšení do vaničky	240,—
17052b	Skleněná tyč ohnutá, hladká	35,—
17053	Šestibarevná deštička skleněná v rámečku	48,—
17054	Skleněná kostka 5 × 5 cm	20,—
17057	Hartlova optická deska s příslušenstvím	850,—
17063	Čočka spojná průměru 2 cm, f = + 25 cm, s objímkou	62,—
17064	Huygensův okulár čís. I	115,—
17065	Čočka spojná průměru 6 cm, f = + 50 cm, v objimce	90,—

17066	Čočka rozptylná průměru 6 cm, $f = -50$ cm, v objímce	90,—
17067	Deštička s písmenem P 6 cm vysokým	30,—
17068	Čočka astigmatická průměru 6 cm v objímce	100,—
17069	Čočka ploskovypuklá průměru 6 cm, $f = +10$ cm, v objímce	90,—
17070	Čočka spojná achromatická průměru 6 cm, $f = +15$ cm, v objímce	280,—
17071	2 deštičky k nasazení na objímku předešlých čoček, jedna s otvory uprostřed, druhá s otvory na kraji, pro sférickou vadu	50,—
17072	Čočka křemenná spojná průměru 4 cm, $f = +10$ cm, jako objektiv	120,—
17073	Hranol rovnostranný, 3×3 cm, z flintového skla	160,—
17076	Hranol pravoúhlý, 3×3 cm, z korunového skla	90,—
17077	Hranol křemenný rovnostranný, 3×3 cm	450,—
17078	Hranol přimohledný, 2 cm, v objímce	450,—
17088	Weinholdova kombinace hranolů: 1 hranol z flintového skla a 2 z korunového	350,—
17089	Deštička se štěrbinou V pro plastické spektrum	35,—
17092	2 hranoly ostroúhlé ke spojení spektrálních barev	80,—
17108	Uhlíky plněné solí Ba, Na, Ca, K, Sr, Fe, Zn, Al, Cu, průměru 7 mm, kus	7,—
17113	Kahan Bunsenův s komínkem	90,—
17115	Kahan lihový s komínkem	90,—
17121	10 různých filtrů, 4×4 cm, v krabičce	80,—
17127	Kostka s dydimového skla (dává v absorbčním spektru silné pásy)	50,—
17131	Kondensor křemenný do přístroje 17014	360,—
17133	Stinítko platičitobarnaté, 15×4 cm, s bílou srovnavací plochou v rámečku s víčkem	450,—
17134	Stinítko preparované Sidotovým blejnlém, 10×15 cm, v dřevěném rámečku s víčkem	180,—
17135	Lahvička s jodem v plechové skříňce s křížem	180,—
17136	Ebonitová deštička, 6×6 cm, 0,5 mm silná	5,—
17137	Uranová kostka, 5 cm	100,—
17138	4 fluoreskující kapaliny v lahvičkách	80,—
17140b	Zrcátka Fresnelova k upnutí na stolek	200,—
17141b	Hranol Fresnelův	150,—
17144	Deštička s pevnou štěbinou 0,1 mm širokou	40,—
17145	Štěrbina s drátem průměru 0,1 mm	24,—
17146	Štěrbina s drátem průměru 0,5 mm	24,—
17147	Štěrbina s drátem průměru 1 mm	24,—
17148	Mřížka, 200 čar na 1 cm	150,—
17149	Mřížka fotografická, 1000 čar na 1 cm	250,—
17150	Kopie Rowlandovy mřížky, 14538 čar na 1 angl. palec	480,—
17151	Drátěné sítko	24,—
17153	Deštička z matovaného skla s milimetrovým dělením, 13×18 cm	45,—
17156	Newtonova skla v objímce s držákem	220,—
17160	Nikol v objímce s čočkou	480,—
17161	Sádka skleněných deštiček v rourové objímce s kondensorem	180,—
17162	Sádka skleněných deštiček, 5×10 cm, v objímce	100,—
17163	Černé zreadlo s držákem	32,—
17164	Černé zreadlo otočné a sklopné s malým stinítkem a držákem	280,—
17182	Sádrová deštička I. řádu	48,—
17183	Sádrová deštička II. řádu	48,—
17184	Sádrový klín	100,—
17185	Slida	35,—
17186	Slídová deštička čtvrtovlnová	50,—
17187	Křemenná deštička 4 mm silná	50,—
17188	Křemenná deštička pravotočivá	50,—
17189	Křemenná deštička levotočivá	50,—

17190	Křemenný klín	250,—
17194	Vápenec	50,—
17195	2 vápence křížem	100,—
17196	Cukr	40,—
17197	Aragonit	50,—
17198	Dusičnan draselný	40,—
17211	Dvojlovný hranol vápencový s čočkou v objímce	270,—
17212	Achromatický hranol vápencový s čočkou v objímce	350,—
17213	Skleněná vanička z broušeného skla, $10 \times 10 \times 5$ cm	135,—
17221	Přístroj k ukázání světelného kontrastu a iradiace	110,—
17222	Přístroj k ukázání barevného simultánního kontrastu	260,—
17223	Přístroj k ukázání únavy oka a barevného sukcesivního kontrastu	110,—
17300	Irisová clonka k nasazení na kondensor	120,—
17301	Šterbina s mikrometrickým šroubem	220,—
17302	Stinítko, 40×40 cm, v dřevěném rámečku	45,—
17303	Stojánek pro stinítko	60,—
ČOČKY jako objektiv k zasunutí do rourové objímky:		
17304	Čočka průměru 4 cm, $f = + 5$ cm, v objímce	45,—
17305	Čočka průměru 4 cm, $f = + 15$ cm, v objímce	50,—
ČOČKY samostatné, jako objektiv potřebné při některých pokusech:		
17306	Čočka průměru 6 cm, $f = + 20$ cm, v objímce s držákem	90,—
17307	Čočka průměru 7 cm, $f = + 20$ cm, v objímce s držákem	100,—
17308	Nástavec k utváření sbíhavých, rovnoběžných a rozdílových paprsků, které možno vhodnými šterbinami rozložiti na jednotlivé paprsky (obr. 4)	160,—
17309	Nástavec s písmenem P, 2 cm vysokým	30,—
17310	Staniol, 1 list 15×15 cm	3,—
17311	Kroužek na upnutí staniolu	25,—
17312	Deštička z matovaného skla, 9×9 cm	4,—
17313	Tyčinka na ukázání stínu	1,—
17314	Deštička se dvěma otvory do nástavce pro rovnoběžné paprsky	15,—
17315	Držák se 4 žárovkami s vypinači	150,—
17316	Hranolová tyč 60 cm dlouhá s držákem na stojánu	240,—
17317	Skleněná tyč ohnutá, dřsná světelná fontána)	50,—
17318	Držák pro ohnuté tyče skleněné se zařízením pro nasazování deštiček z barevného skla	80,—
17319	Deštička se šterbinou na objektiv	12,—
17320	Mušelínové stinítko s držákem	75,—
17321	Čočka rozptylná průměru 4 cm, $f = - 5$ cm, v objímce	50,—
17322	Rourová objímka s držákem pro okulár	35,—
17323	Hranol rovnostranný ze dvou různých skel	160,—
17325	Svérka na upnutí hranolů	20,—
17326	Filtre k buzení a rušení fluorescense, modré a červené	40,—
17327	Filtr pro ultrafialové paprsky (černé sklo), 4×4 cm, 4 mm silné, pro vlny 390—305 $\mu\mu$	45,—
17328	Filtr pro ultrafialové paprsky (modré sklo), 4×4 cm, 2 mm silné pro vlny 455—275 $\mu\mu$	20,—
17329	Železné uhlíky průměru 6 mm, kus	3,—
17330	Nikelinové uhlíky průměru 6 mm, kus	20,—
17331	Velká objímka s držákem (obr. 18)	45,—
17332	Dřevěný špalíček pod kahan	5,—
17333	Kartonová deska se 6 různobarevnými polí podle Rosenbergera	50,—
17334	6 barevných deštiček skleněných k osvětlení barevných polí na kartoně	35,—
17335	Dvojitý rámeček se 2 šestibarevnými a 1 tříbarevnou deštičkou	95,—
17336	Cylindrická čočka, 6×6 cm, s držákem	90,—

17337	Deštička s posuvnou štěrbinou na stojánku	90,—
17338	Nástavec pro aditivní sítání barev s kondensorovou čočkou průměru 6 cm a s držákem	190,—
17339	Púlová čočka průměru 4 cm, $f = + 20$ cm, v objímce s držákem	48,—
17340	Hranolové rameno 25 cm dlouhé s držákem	140,—
17341	Deštička s kosodělníkovým výrezem k nasazení na objímku hranolu	20,—

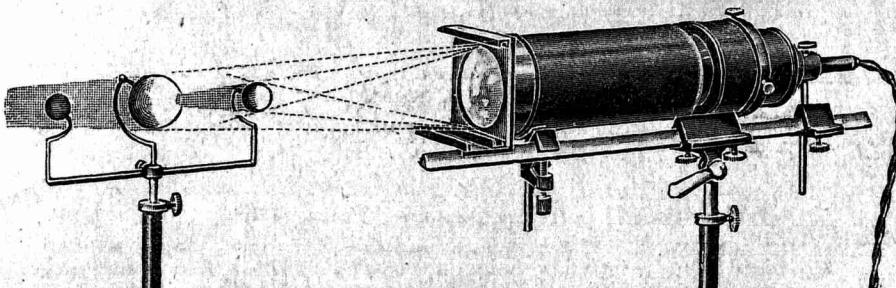
Obr. 5.

17342	Vertikální stoleček na upínání polarisačních preparátů (obr. 32)	45,—
17343	Vertikální stolek se 2 čočkami	180,—
17344	Sádka čoček pro sbíhavé světlo	150,—
17345	Mikroskopický objektiv s tubusem	360,—
17346	Clona k nasazení na rourovou objímku	38,—
17347	Deštička se stříbrným povlakem	15,—
17400	Ménitelná štěrbiná	45,—
17401	Rourová objímka	40,—
17402	Objektiv, čočka průměru 4 cm, $f = + 15$ cm	60,—
17403	Stolek	25,—
17404	Svérka s drázkou pro deštičky	85,—
17405	Jezdec	35,—
17406	Jezdec těžký pro lampa	72,—
17407	Kondensor	90,—

Ceny se vyrožumívají kromě daně z obratu, která se však státním ústavům neučtuje, a kromě výloh expedičních a dopravních.

Návody na sestavení důležitějších pokusů.

U každého pokusu jsou uvedena čísla potřebných přístrojů kromě základního přístroje č. 17014, který není uváděn.

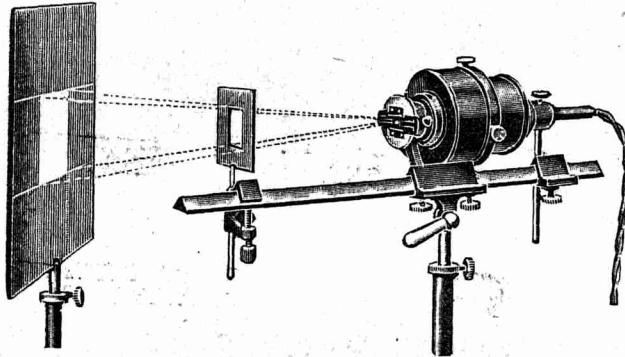

Obr. 6.

B 28

1. Temná komora dírková (obr. 5). Potřebné přístroje: 17302, 17303, 17309, 17310, 17311, 17401.

Na kondensor nasadíme deštičku s písmenem P. Na rourovou objímku položíme staniol a napneme jej kroužkem, který má o něco větší otvor než vnější průměr rourové objímky. Ve středu staniolu se udělá jehlou dírka.

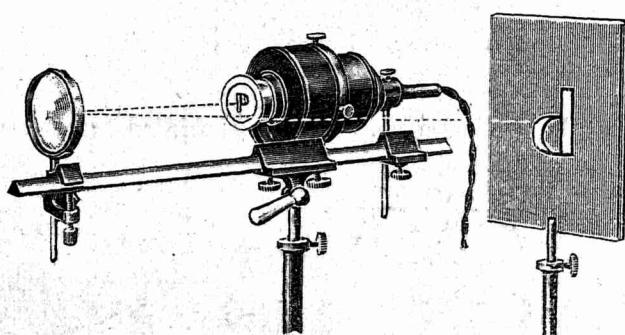
Obr. 7.

2. Stín a zatmění Měsice, částečné, kruhové a totální (obr. 6). Potřebné přístroje: 17018, 17303, 17308, 17312, 17313.

3. Dvojitý a barevný stín. Potřebné přístroje: 17019, 17302, 17303, 17308, 17312, 17314.

4. Intensita osvětlení (obr. 7). Potřebné přístroje: 17022, 17023, 17303.

Kondensor vytáhneme z hlavy přístroje bez štěrbiny (na obr. 7 je štěrbina omylem vyobrazena). Vzdálenost velikého stinítka od žárovky budiž dvakrát větší než vzdálenost malého stinítka. Potom bude osvětlená plocha na velkém stinítku 10×10 cm, ale intensita 4krát menší.

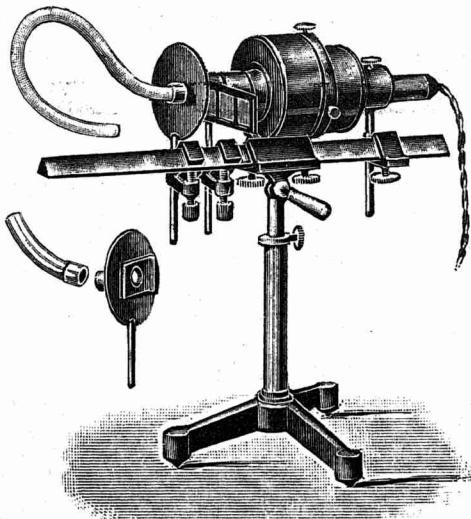
Obr. 8.

5. Měření svítivosti. Potřebné přístroje: 17024, 17025, 17026, 17031b, 17315, 17316.

Pro tento pokus je nutno hranolovou tyč prodloužit tak, že do samostatné hranolové tyče na stojánku (obr. 12) upneme pomocný přístroj a buď ji přiblížime nebo oddálíme od základního přístroje.

6. Odraz světla na rovinných plochách. Potřebné přístroje: 17033b, 17300, 17302, 17303, 17404.

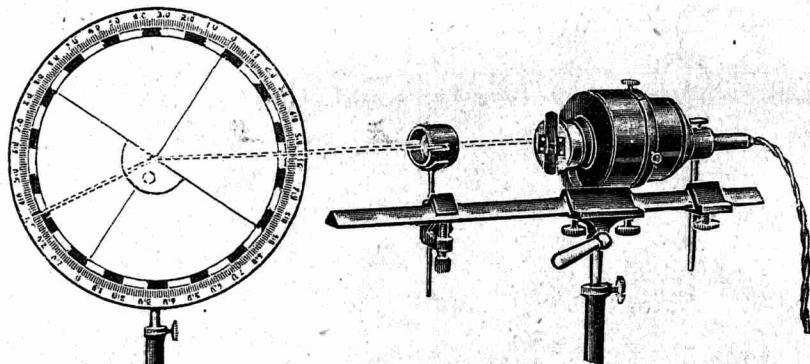
7. Odraz světla na křivých plochách (obr. 8). Potřebné přístroje: 17040, 17042, 17302, 17303, 17309.

Obr. 9.

8. Odraz totální v hranolech a sklen. tyčích (obr. 9). Potřebné přístroje: 17052b, 17053, 17076, 17317, 17318.

Při hladké tyči 17052 vystupuje světlo jen z konce tyče, jež zůstává tmavá, drsná tyč 17317 svítí celá; barvu světla lze měnit vloženými barevnými deštičkami.

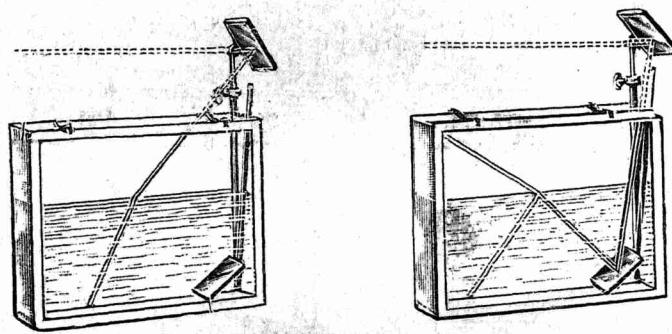
Obr. 10.

9. Pokusy s Hartlovou optickou deskou (obr. 10). Potřebné přístroje: 17057, 17319, 17400, 17401, 17402.

Na kondensor se nasadí štěrbina, postaví se do vodorovné polohy a objektivem se zaostří. Na objektiv před čočku dáme též štěrbinu.

10. Lom světla ve vodě (obr. 11). Potřebné přístroje: 17050, 17319, 17400, 17401, 17402.

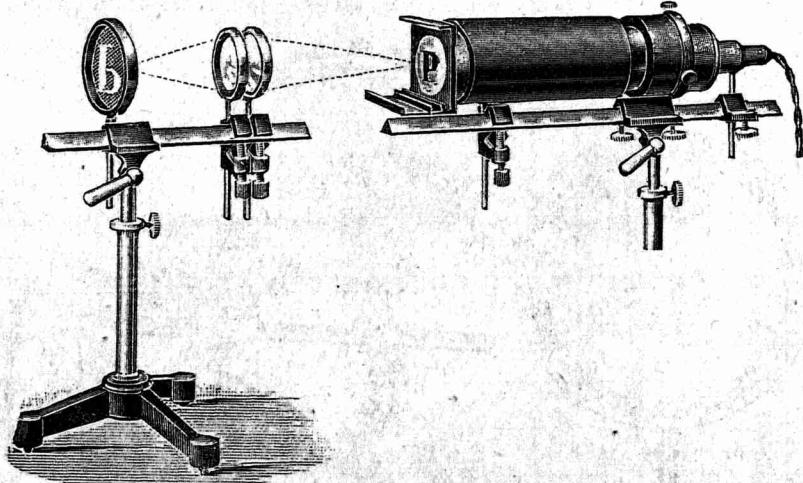
Jak před kondensorem, tak i před objektivem je vodorovná štěrbina. Na vaničku zavěsíme bílé stinítko plechové. Na obr. 11a je znázorněn přechod světelých paprsků se vzduchu do vody, na obr. 11b přechod paprsků z vody do vzduchu. Postavením spodního zrcátka do polohy málo odchýlné od výškového směru dostaneme totální odraz.

Obr. 11. a b

11. Účinek brejlí při dalekozrakosti a krátkozrakosti (obr. 12). Potřebné přístroje: 17065, 17066, 17067, 17308, 17309, 17316, 17320.

Na samostatnou hranolovou tyč s držákem na stojánku se dají 3 jezdci. Do zadního jezdce upevní se mušelinové stinítko (šítnice oka), do středního

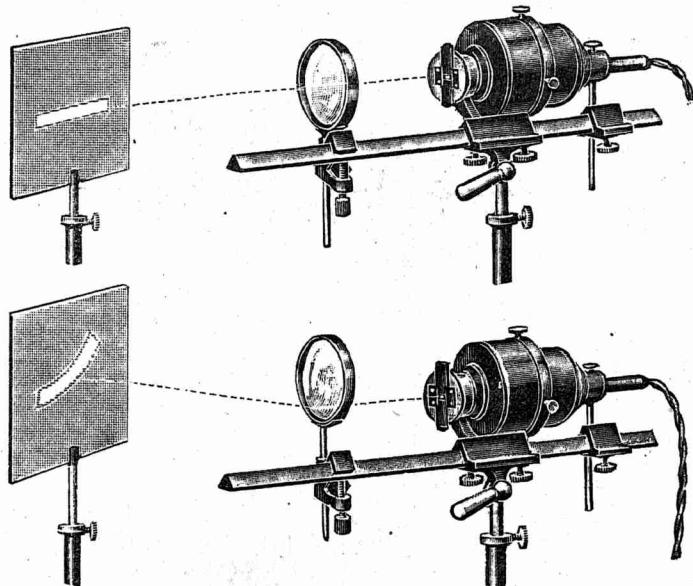

Obr. 12.

jezdce čočka spojna 17306 (čočka oka) a do posledního bud čočka spojna 17065 nebo čočka rozptylná 17066 (brejle). Předmětem je nástavec pro paralelní paprsky 17308 s destičkou s vyříznutým písmenem P bud 17067 nebo 17309. Tímto uspořádáním, ale jinými čočkami se demonstrují dalekohledy a mikroskop.

12. Dalekohledy a mikroskop. Potřebné přístroje: 17063, 17064, 17304, 17307, 17321, 17322, 17347, 17401.

Uspořádání jako při předešlém pokuse 11, ale s použitím čoček 17063, 17064, 17304, 17307, 17321.

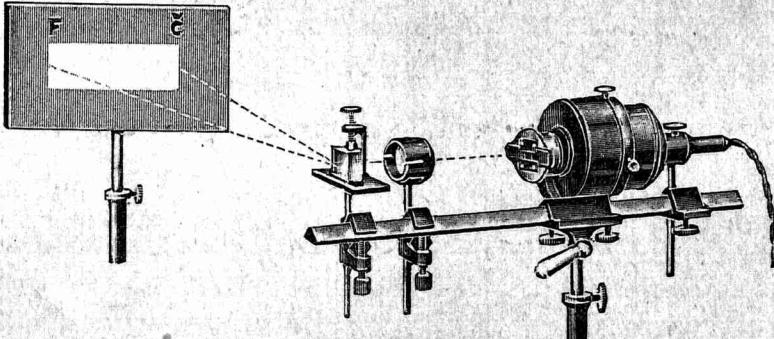
Obr. 13.

13. Vady čoček (obr. 13). Potřebné přístroje: 17068, 17069, 17070, 17071, 17302, 17303, 17307, 17400.

Štěrbina se nasadí na kondensor vodorovně.

14. Spektrum (obr. 14). Potřebné přístroje: 17073, 17078, 17089, 17301, 17302, 17303, 17323, 17325, 17400, 17401, 17402, 17403.

Pro základní pokusy spektrální se hodí nejlépe hranol z flintového skla (má velkou dispersi). Přimohledným hranolem se ukazují barvy komplement-

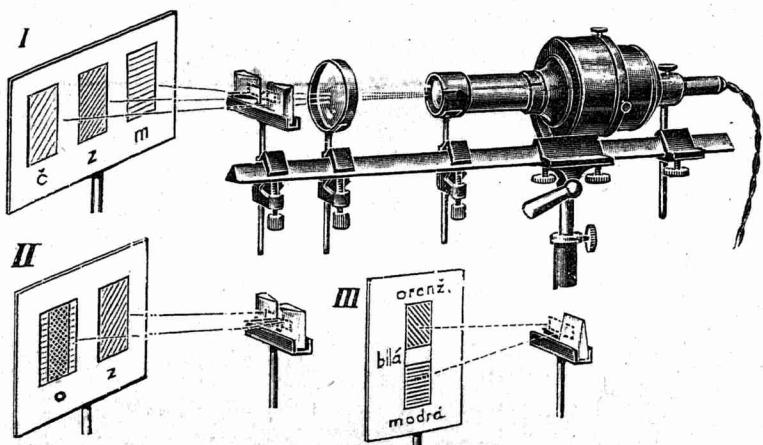

Obr. 14.

B 32

tární, absorpce atd. Širokého spektra se docílí, použijeme-li oboj hranolů, přimohledného i flintového. Na kondensor se nasadí buď štěrbina jednoduchá nebo s mikrometrickým šroubem.

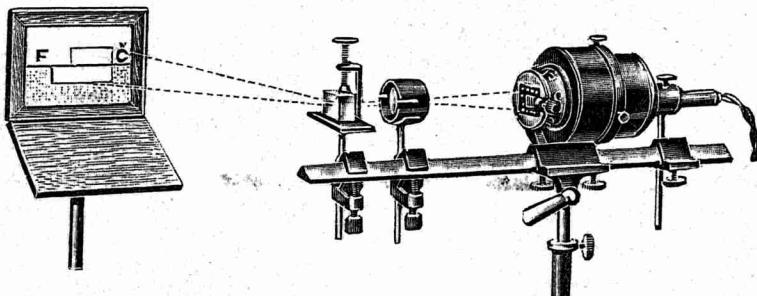
15. Spojení spektra v barvu bílou a utvoření komplementárních barev (obr. 15). Potřebné přístroje: 17078, 17092, 17302, 17303, 17306, 17401, 17402, 17404.

Obr. 15.

Tento pokus se nejlépe demonstruje přímohledným hranolem 17078. I. Rozložení spektra na 3 základní barvy. II. 1 ostroúhlý hranol obráceně nasazen; barva modrá splývá s červenou (purpur). III. 1 hranol obrácen ostřím nahoru, při čemž se obě barvy doplněkove částečně kryjí.

16. Fluorescence a fosforence. Potřebné přístroje: 17133, 17134, 17137, 17300, 17302, 17326, 17401, 17402.

Obr. 16.

17. Ultrafialové spektrum (obr. 16). Potřebné přístroje: 17077, 17133, 17301, 17302, 17303, 17325, 17401, 17402, 17404. Filtry pro ultrafialové paprsky: 17327, 17328 (upevní se v 17404) při použití stínítka barnatého 17133 a olovnatého 17134.

Na bílé části stínítka se objeví normální spektrum, na spodní (preparované) je viděti ultrafialové paprsky. Nejlepšího výsledku se docílí kondensorem a objektivem z křemenného skla.

Dokončení příště.

Vydává, nakládá a tiskne Knihiskárna, nakladatelství a knihkupectví Jednoty československých matematiků a fyziků v Praze II, Hopfenštokova 9. — Řídí dr. Miloslav Valouch. — Vychází v druhé polovině každého měsíce kromě června až září. — Předplatné 10 Kč ročně. — Novinová sazba povolena řed. p. a t. čís. 11477/VII-1927. — Pošt. úřad řekový 13103. — Telefon 293 08.